[ժիմններ ընելէ յետոյ նախկին տպագրութժեանց հետ, տեսանը որ Չարենցի այս վերջինը շատ ու շատ կետերու մեջ սրբագրուած, յղկուած ու յապաւուած է, ինչ որ դասականներ « castigata » տպագրութեիւն պիտի անուանեին։ Իւ ստուդիւ Չարենց ինքն ալ «Երկու խոսթ»ին մեջ կր խոստովանի. «իմ յետ - յեղափոխական շրջանի գրածներից ես դուրս եմ [ժողել կոմալմանաին ու մի շարք այլ գրուածներ, գտնելով, որ դրանք զուրկ են գեղարուեստական ո՛ր և է արժերից»։

Չարենցի անկեղծու[ժենեն պետք է օգտուին շատեր, որպես և Պրն. Չօպանեան, բանի որ երբեմն իր ոսկի համարածներն այսօր Չարենց ինթ դէն կը չպրտէ որպէս «գուրկ դեղարուեստական ո՛ր և է արժէջից»։

Հոս վերլուծել չենք կարող ընդարձակ գործը. խօսելով առ այժմ ինբնագիր չափածոյ բաժնին, կլնանբ ըսել ընդհանրապես, առանց չափազանցութեան, թե «Երկեր»ու մէջ ամփոփուածներէն անարժեր են, ըստ ժեղի, այն կտոբները ուր միայն և միայն յեղափոխական շունչ և շոննդ կայ՝ առանց գաղափարի, առանց խորու[ժեան, առանց խորհուրդի. այսպես են «[] վենապոեմ »ը (գր. 1920-21քն) որ ջիչ մը յղկուած, և Սուրևաթեանի 32 հակայ էջերը խնայողութեամբ վերածուած են 9ի։ Մարժեր են «Չարենց-Նաժե» (գր. 1921քն) և «կապկազ»ը (1923ին), «Ստամբոլ»ը (կ. Պոլիս գրուած, 1924 թն), «կոմունարների պարը фարիզում» (Բերլին, 1925), «Բալլադ վ. իլիչի եւն.» (1924), «[ենինն ու Ային» (1925)։ Ինչպես յետոյ «Իպիրական ֆրազժենդներ»ը, «Մեծ առօրեայ»ն։

Չարենց յեղափոխական տեսակետով ուժեղ ատելութիւն ունի եին դարերուն, եին քաղաքակրխուխեան, ինչպես և Դաշնակցականներուն. և այդ կրբի արտայայտունեան մեջ է որ կը նսեմանայ իր բնարը.

իսկ լաւագոյնները համեմատական որոշ արժեր ու-*Նին, Պոէմևերու մէջ ցանցառ են. ահա ընտիրները.*

«Ելեգիա գրուած վենետիկում» (1925ի այցելու-[ժեան), ուր այդ գեղեցկու[ժեան մեջ հայրենի կարօտով կ՝այրի և կը փառաբանե բոլչեւիկեան նոր դարը յաղ-Թական ու խրոխա չերտով, հեգնելով հինն ու հին երգը։ Շատ սրտագրաւ ու անկեղծ է «իմ ընկեր [իպոն» ուր յազենանակին յաջորդող արշալոյսին կը տեմնուի որ ան ինկած է որպես բաջարի հերոս։

«Բալլադ դեղջկական» հովուական շունչ ունի, միօրինակ յանկերգներու օրրանքով։

իսկ «Բանաստեղծութիւններ»ուն մեջ աւելի արուեստ, աւելի երգ, աւելի ազնիւ և բնբուշ շունչ կայ. այսպես «Ողջակիզուող կրակ գրբից» յետոյ «խառև բանաստեղծունժիւններ»ը ուր կը յայտնուն բնարերգակ բանաստեղծը. «Մօրս համար գագել», «Աստղիկ», «Բաժին», «Ուխեակներ», «Արպետական»ը խորհրդաւոր և մուայլ. «Ռուբայանժ»ը բնարական պատկերներ են, ուր կեանը ու ման կր խառնուին իրարու. և հոտ Ղարենցի մեջ կ՝ ապրի Տերեանը նրբազգած, ցաւատանջ ու մահերգակ։ «Իպիքական լուսաբաց»ը որ վերջին տարիներու գործ է, լաւ կտորներ ունի. ինչպես «Մուսայիս»ը. ուժեղ բայց տխուր է «Մաբառուժի երգը». «Այրած երգեր», «Մեռած պոետին»։ Մանր բանաստեղծութժիւններու մեջ ընթուշներ կան որ «Իրգեր ու վերբեր»ու յունչն ունին, բայց աւելի ուժեղ։ «խպիգրաններ և սատիրական բանաստեղծունիններ»ու մէջ սուր է և խայները, մա-Նաւանգ իր Թշնասիններուն հանդեպ։

Երկրորդը ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ-ՆՈՅԵՄԲԵՐ*և է*, «Տարեգիրը, Գրականութժեան, Արուեստի, Գիտութժեան եւ փողովրդական անտեսուխեան». գայն խմբագրած են Է. Չարենց, Ա. Բակունց և Է. Չուրար։ Երեւանի Պետ. Հրատարակչունեան մեծագոյն կոնժողն է 1932ին եւ գուցէ նախորդ բոլոր շրջանին։ Լաւ էր լուկներ գինը. 60 நாடவுழ் (தாட்டிர் 40 மாயுமு) மீழ்நாட்ட மாயு.மு.

Մայդ երկը, այդջան մեծ ու լջեղ է՝ որովհետեւ կ՝ ընդդրկե հոկտեմբերեան յեղափոխութժեան ամբողջ 15 աժետկը. և կարապետն է Պետհրատի կողժէն իւրաբան. չիւր ատրի լոյս ընծայուելիք ատրեգրբին, որ պիտի շարունակե նուիրուիլ « Հայաստանի նուաձումներին », ինչպես տեսանը վերեւ։ Ազգը կ՝ըսե Թե հետագայ Թիւերը միամեայ շրջան պիտի ընդգրկեն։ կը բաւէ հոս ամփոփենք այդ քառածալ պատկերազարդ հատորի երկսիւն 658 մեծագիր էջերու բովանգակութժիւնը, ըմբռնելու համար անոր արժեքը, [ժենւ հին ու ծանօ[ժ կտորներ ալ պարունակե իր մեջ։

Ս.յոպես « Մեր գրողները» (9-111) բաժնին տակ, հատուածներ 32 հեղինակներէ որոնց մեջ Շիրվանգադե, Մ. Իսածակեան, Նար-Գոս, Ն. <u>Զարեան, Ալազան,</u> Գ. Գեժիրձեան, Գ. Մահարի, Ա. Բակունց, Ս. Զորեան, Նորենց, ֆոլժովենց, Չուրար, Մ. Արժեն, եւն., եւն.։ « Գրական ժառանդութժիւն » (115-142) Դոդոխեանեի, Նարանդետներ, Պ. Արաժետներ, Մուրատետներ, Թուշ մանեաներ, կուրդինեաներ, Տերեաներ և Մեծարենցեր։ իւ յետոյ վերլուծական լուրջ ուսումեասիրութիւններ։ «Գրականունժեան և Пրուեստ»ի ժեջ՝ Գրականունժիւն, Երաժշտուներն, կերպարուհամներ, Թատրոն և ձարատևամբասւիցիւթ։ Շրատեհենարար բր ջոխ, «Գամովենդական Լուսաւորուննիւն և Գիտուննիւն» մեծ բաժնին տակ՝ փողովրգական լուսաւորութիւն, Պետական հրատարակուննիներ, Գիտուննիւն։ Հուսկ «Առողջապահու-[ժիւն», «կարմիր բանակ», «Պիոներիա», «Ժողովրդական արաբունգիլը», Ոենկորաերունգիլը՝ Ժիւմաարաբու-[ժիմս, և աժերեր վերջ «խըմսիկա», գադարակաժետիար ընդարձակ և մանրամասն բաժին՝ որ կը սկսի 1920 Նո-Justelep 2854 - 1932 1,4. (49 605-658):

Գաղունժահայ մամուլին մեջ ուրախ ենը ողջունելու Սիւրիոյ յարուցեալ ԼիԲԱՆԱՆը, ինչպես Պեյրութի նորածին ԷՔՕՆՕՄԻԱն (լաւ պիտի ըներ «Տնտեսագիտունժետն» փոխեր), որ ժերժելով հասարակաց տեղիք մը, կ'ըսե իժե «յառակնուիժիմնն ունինը հայ լրագրու-[ժեան ժեջ լրացուցիչ դործ մը կատարելու». կը մաղ-[ժենթ. նաեւ յարատեւու[ժիւն։

Երեւցաւ «Գուրեան մատենադարան»ի Թիւ 2ը, ԱՄԲՈՂՋ ԵՐԿԵՐ Եղիչե Պատրիարը Գուրեան. Ա. ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ։ Հարեւանցի ակնարկ մը կը բաւէ տեմնելու համար որ ներկայս [ժելժեւ ընդլայնումն է հեղինակի 1885ին տպած նոյն գործին. Ս.ն ըրած է միայն յասելումներ ընտիր ենդինակներու լաւագոյն կտորներեն, իսկ խորենացւոյ L bahzel Supplepart des ampremes 40 mentionel 2. U. կինեանի հոսանբէն։

վերջին հորուխեանց կարդին է Պրն. վ. Թեբեեանի ՍԷՐը (բերիժուածներ 1919-1933). ինչպես Հ. Վ*եհակըմսի* ՎԵՐԱԳԱՐՁԻՐ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑ *Վեպը*, և վ . Ձարդարեանի «Յիշատակարան»ը (թ.13-14, 15-16)։

Հ. ԵՂԻԱ ՓԷՉԻԿԵԱՆ

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍՆԵՐ

The rulatinating and and allegated the statement of the s

ՄՈՒՐԱՏ – ՌԱՓԱՑԷԼԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ – ՎԵՆԵՏԻԿ

աունիւրը ուսուդրակար տանի դ,ան եսլորեց, ուրախ, պաղալից և յաղթական՝ որքան իողճամիա, ասկուն և յարատեւ եղած էր անձնուէր դաստիարակներուն և ազնիւ սաներուն աշխատանքը։

Հազարեակ մը չրջանաւարտներուն վընայ, ոն այժ ոնեանարբը դբիրաջ բը շայունեան տանելով իրենց ստացած ուշ ոուցրական եւ ետևսհարվար ինկեսշկբար սրբազան և ազգանուէր պտուղները, այս ատրի կ՝ աւելնաը տասնեակ մ՝ ալ ազնիւ և գիտակից հայորդիներու, որոնը օրուան Տանդիսին մեծագոյն զարդն և պսակը կը կազմեին ։

Առաւoտ, Ուխախս Ընդհ. Արբահայրը Գեր. Հ. Bովհան վ. Աւգեր վարժարանին սիրուն մատրան մէջ մատուցած էր հան. դիսաւոր պատարագ, բաշխած կենաց ան. մահական հացը, և յաւարտ՝ գոհաբանական ետոնագայը բեն ը օնչըունիւը, ատևիր յաջողութեամբ բոլորելուն համար։

Ժամը 10,30 դահլիճը մուտը կը գոր-Պետրոս Լաֆոնթեն, Ուիտիս Ընդհանուր Արթահայրը , Վենհակոյ գաւառին բնոչ . Ուսումնապետը, Ֆրանսայի և Ռումանիոյ վենետկեան հիւպատոսները, Գեր. Գրիգոր Ծ․Վ․ Փէհլիվանեան՝ Գիւանապետ կիլիկիոյ Հայ-կախողիկէ Պատրիարջունեան, Գեր. Ժարրիել Ծ. Վ. Մորուը, Հալգաի գողովըըդապետ, Ծովային և Ցամաջային բարձր Տրամանատարութեան կողմէ ներկայացու ցիչ հազարապետներ, բազմանիւ անձնաւորութիւններ տեղւոյս եկեղեցական եւ

Ցունիս 25 ի օրը՝ դարաւոր հաստա₋ քաղաքական մարմիններու կողմէ, Ուշ վաճական աշակերտները, տեղւոյս հայ գաղունը, ինչպես նաեւ հեռուէն փունա. ցած եկած էին շրջանաւարտներէն ոմանց ջրուն ը անձարարրրենն իրչաբո Աասղանեան ընտանիցները Միլանէն և Թրիփո լիկն, թժ. Լ. Ուլուհոճեան, Գ. Քեօրող. լեան եւն.։

Մուրատ-Ռափայէլի բայլերգէն վերջ խոսը կ՝ առնէին վազգէն Թիւքժիւնձեան Հայերէն , կարապետ Գարապահաջեան ֆրանսերէն և Գաբրիէլ Ծառմանեան իտա, լերէն, երախտագիտունեան ու սիրոյ ու ղերձներ մատուցանելով բարերարներուն, Ուխաիս, վարժարանին տեսչութեան և վարժապետներուն , հրաժեշտի ողջոյն ի. հերո վեառբև երկբերբենուր, սեսըն իրար դավառ ծափերով պսակելով երէցներուն խոսները, ին հունրքիր մեղնենրուր վևան իրենց Թախիծը, բաժանման լուրը լսելով եղբայըներու՝ որոնց հետ երկար տարիներ նուիրագործած էին իրենց կեանքի ժամերը։

Ցաջորդեցին գեղեցիկ խմբերգները կոշ միտաս Վ.ի «կուժն առայ», «Հարըը. րան » , Բ . Մարչելլոյի Ը . Սաղմոսը, յետոյ կլիւջի «Որփէոս» մեղեդին, Շու մանի «Երեկոյեան երգը», հուսկ սրինգնե րու զուգեակով Հենրիկոս Եօրկանձեան շրջանաւարտը իր ուսուցիչ Յ. Ֆաւհրոյի Տետ լսեցուց մեզի **Տովուական սիրուն** մեղեզին Քիւհլանի ֆ. երկին։

Բոլոր երգերն ու գործիական նուագաշ խումբերը խանդավառ ծափերու արժանա Բեմ ելաւ Հ. Գէորգ Վ. Ոսկեան՝ վարժարանին Ուսումնապետը, նախ հրատարա կեց մի առ մի շրջանաւարտներուն անունները, որոնք արժանացած էին Լիկէոնական վկայականին, որպէս արժանաւոր պսակ իրենց երկարամեայ բրտնաջան տքնուժեան։

Առաջելեան կարպիս				02. p	Auftraus (Martillepu)
0		•			Աղեքսանգրեակ (Միւրիա)
1 1 501 6 616 11					Մ ատրա
OI HICKIC T					կ. Պոլիս
111 11 6 7 1 6				»	Պուտաբեշտ
5 PCICO		•		>>	Թրիփոլի (Ափրիկե)
2 16 16 01 -			•	»	Фլпцирь (Дигрупррии)
Ուլուհոճեան վահրամ				»	խաներնմ
Քեօրողլեան Պետրոս · · ·	•			»	Քրասանոտար (Ռուսիա)
01 11 6 1		•	•		կ. Պոլիս

Ծափերու մէջ հրեւցան զուարթ և գոհունակ դէմբերը և իւրաբանչիւրն իր վկայա կանն ստացաւ իր ազգականէն կամ բարձրաստիճան հիւրերէն։

Ուսումնապետ Վ.ը յետոյ շնորհակալուժեամբ յայտարարեց Իտալիոյ կրժական Նախարարուժեան, Տանժէ Ալիկիերի Ընկերուժեան և Ֆրանսական հիւպատոսին շնորհած ժանկագին մրցանակները՝ ընտիր գրբեր, որոնց արժանացան հետեւեալ սաները ընդե. ուսմանց մէջ ցոյց տուած իրենց աջողակուժեան կարգին համեմատ.

Ե. Դասարան <i>է</i> ն (Բարձրագոյն)	Գ. <i>Գասարանէն</i>
Արսլանեան Հրայր Ա. մրցանակ	<i>Եղիազարհան Ժիրայր Ա. մրցա</i> նակ
Մաւհան Ժիրայր	ՏԷվլէԹեան Հրանտ · · · · β· »
вшկпрышն приիկ »	Պորոնհան դարապետ Գ. »
դապուտիկեան թաղէոս »	Գազէզհան Ծահփան Գ. »

Գ. Դասարանէն					
Պոտիկհան Ցակոր			٠	Ŋ.	մրցանակ
դիրակոսեան Վիկտոր.			٠	F.	>>
Սողոյեան Եդուարդ .				q.,	»
Վիչէնեան Գէորգ		٠		Դ.	»
Ա-Բ Դասարանքն					
Մնտիկեան ջաւէն				Ŋ.	մրցանակ
Թամարեան Գրիգոր .				F.	»
Էմինեան Ցարութիւն .				գ.	»
				- •	

Վ. Հ. Քերովրէ Վ. Չրաքեան՝ վարժարանին տեսուչ հայրը չնորհակալուժեան խօսքեր ուղղեց Պատրիարքին և բոլոր մեծամեծ հիւրերուն որոնք փուժացած էին պատուել մեր Հանդէսը։

ին նունրթը վանգանարիո։ թուրն աշրճար իրազն ը չբատենենունիրը հատնիս ը թնարոպետը աբասշնբունիշը հատնուն այրերը արևուները հատնորություն արևուները հատնորություն արևուները հատնորություն արևուները

Համառոտ խոսցերու մէջ ուրուազծեց տարեկան աշխատանքը, ուսումնական և կրթական ուրախառիթ կէտերը, ինչ որ մեր ազնիւ սաներուն ջանցերուն պսակն էր և միանգամայն յորդոր դէպ ի յառաչ ջադիմութիւն։

Սրտագին ողջոյններ ուղղեց շրջանաարտներուն՝ խրախուսելով գիրենց և անաւոր զաւակներն ըլլալ իրենց նախանաւոր զաւակներն ըլլալ իրենց նախանաւոր զաւակներն ըլլալ իրենց նախանաւոր զաւակներն ըլլալ իրենց նախանաւոր զաւակներն ըլլալ իրենց գիտսարին միալ և պահպանել իրենց գիտարտն իրենց արհան գնովն անգամ հաւաշարուն վրայ Աստուծոյ անուան բով կը

Թանկազին խոսքեր ուղղեց աջակերտաց եւ մանաշանդ շրջանաւարտներուն՝ Պաշարիարքն ինքը, այն հայրապետական օծուն արիարքն ինքը, այն հայրապետական օծուն կր ցաւի անոնցմէ բաժնուելուն, և յիջեց գերագոյն պարտքերը զորս պարտական էին հանդէպ իրենց Հայրենիքին, իրենց ընտաշնեաց և իրենց անձին։

Ցետոյ օրհնեց գիրենը հայրական օրհ

նութեամբ և աւհլցուց․ « Դուք վարժարանին մէջն էիք իբրեւ բարութեան, սիրոյ եւ գիտութեան ծաղկա փթիծ բուրաստանի մը մէջ։ Հիմա աշխարհ

կը նետուիք, բայց յիշեցէք որ եԹԷ Վիրգիլիոս Տանդէն մինչեւ սեմը տարաւ ԱրքայուԹեան եւ հոն զինք Թողուց, եւ Տանդէ
հոն մոնելու համար ինքն իր հաւատքին
ապաւինեցաւ, այսպէս ձեր մեծաւորները
ձեզի Վիրգիլիոսի պէս եղան։ Ձեզ առաջնորդեցին մինչեւ աշխարհի սեմը, բայց հոն
մոնելու եւ զայն ճանչնալու համար պէտք
է ապաւինիք ձեր հաւատքին։ այն հաւատքին՝ որ այնքան մեծ, գեղեցիկ եւ դիւցազն
բարի եւ աշխատասէր, սիրէք Հայաստանը,
սիրով յիշէք իտալիան, ձեր տքնուԹեանց
եւ ձեր յոյսերուն մէջ յենուք առ Աստուած
հաւատքին վրայ»։

Մանոռանալի հանդէսին, որ իսկապէս սրտեր յուզեց, յաջորդեց խնանոլորտի մեջ։ նակցութեամբ, ընտանի մխնոլորտի մէջ։ կը ցաւինը որ չենք կընար ամփոփել ուսուցիչներու մէն մի զուարթ ու սիրալիր որժականառերը։

Մւարտելէ առաջ մեր խօսքը, պիտի ու զերնք մը էարկաւոր պաշարը։

Ալարտելէ առաջ մեր խօսքը, պիտի ուզերնք շատ բան ըսել ազգային և բարարական նկարագրին համար վոր այնքան արքային և բարարկի մը բոլոր հմայքներովը՝ զոր զիտերային տեսչութիւնը այդ սիրուն զաւակարարին մե բոլոր հմայքներովը՝ զոր զիտերային տեսչութիւնը այդ սիրուն զաւակներուն՝ որոնք շատ անգամ արցունքոտ և եղբայրներ մեննին և ուր սորված էին և ուր սորված էին և ուր սորված էին և հանուագոյն եւ ազնուագոյն կեանքի մը հարկաւոր պաշարը։

Մեր սրտագին և անկեղծ գոհունակութեան հետ Թող ուղղուի մեր և ամրողջ ազգին խրախոյսը վարժարանի տեսչուԹեան, ՄիիԹարայ հոգւով շարունակելու միջտ կրԹական այդ սրբազան գործը, որ պիտի տայ մեր ազգին հայրենասիրուԹեան, գիտուԹեան և արուեստի ինչպէս նաեւ ընկեբական և հանրային կեանքի ազգանուէր գործիչ դէմքեր, առաջնորդող մտքեր, որոնց այնքան պէտք ունի, ինչպէս եղան Պէշիքժաշլեան, Թէրզեան, Հէքիմեան, եւն. եւն։

Որի սևատերը Հրսերաբունունիւրը հույուն Հաջարաբունարրևուը փաշևուը տատանունիր Հայտնու

ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ – ՍԵՒՐ (ՓԱՐԻԶ)

Ցուլիս 9 ին ալ Մուրատեան վարժարանն ունեցաւ իր տարեվերջի Հանդեսը Հայ Համայնբին ցնծութեան, և ոդեւորութեան մէջ աշակերաներուն՝ որոնք իրենց սիրելիներու ներկայութեան գովունակունիւնը պիտի ունենային ցուցադրելու իրենց ամբողջ տարւոյ մը աշխատանքին առատ Հունձ բը։ Ժամը 4 ին Թատերասրա և արդեն խունուած եր Հայ և օտար Հրաշիրեալներու բաղ մունեամբ՝ երբ Հոն մուտ բ դործեց Հանդիստպես՝ Ծովակալ Մորնե, Սէն և Ուտղի փոխ - նա Հանգապետը, Ծով Նախարարունեան գրասենեակի պետր Ժ. Բիբոյ՝ Սիւրիոյ նախկին Մարդպան և Նախկին Դեսպան, Զաշէն Ս․, իտալիոյ և Ռումանիոյ Հիւպատոսները, Նանսէնեան Գրասե նեակին բարտուղարը, Գերպ. կրաֆեն, Հ. ֆուտարպար, Գարակեօգեան Հօմի տեսուչը խումբ

մր սաներով և այլն, և այլն:

«Մարսէյէղ»էն և «Բամ փորոտան»էն վերջ Հաղ. Զ. խանդատեան բարի դալուստ մաղԹեց Հիւրերուն՝ յարդանքի և երախտադիտութեան խօսքեր ուղղելով Ֆրանսական պետութեան՝ վարժարանիս և ամբողջ Հայ գաղունին Հանդեպ ցոյց տուած Հոգածունեան։ Պրն. ֆ. Բիբոյ մոգիչ Հռետորու նեամբ ուրուագծեց իր առաջելու նիւնն ի Սիւրիա 1918ին, ներբողելով Հայ ցեղին Հոդեբանունիւնը նշուտոունեան մեջ արի և յաղնող։ Ապա կսկիծի չեշտով ակնարկելով .բամաճարարունցբար ղուն ժաշբևուր, սև ղբև անիշրսա ժատը սշևանար, ար մետգուագ Դահատևանբն․ քե՛ « Մենք անոնցմէ ենը որ երբեր չեն մոռնար Հայկական Գատր, և այդ՝ Ֆրանսայի հա₋ մար սրբազան հարց մ'է։ Յիչեցէր լեհաստանը, գայն ալ բաժնեցին, մաս մաս ըրին զանազան ազգեր ու մենք տեսանք անոր յարութիւնը և Թէ ինչպէս զարհուրելի անարդարութիւն մը վերցուեցաւ աշխարհէս։ Ուրեքն պարոններ, Թող միանգամ ցմիչտ այս օրինակը կենղանի քնայ, և մենք չքեղ բառերով չէ որ զայն կ'ուզենք կրկնել, զիտենք նե բառերն յանախ որքան զուրկ են իմաստէ, մենք ուզեցինը աւելին ընել, խնդրեցինք կառավարունենէն որ ձեռք կարկառէր օգնելու մեզի, որպէս զի այստեղ փարիզի մէջ հաստատուէր ՀԱՅ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆ մը որ պիտի ըլլար կենդանի կորիզ մը, գործնական իրականացում մր հայութեան և որուն պիտի կապուէին աչխարհիս բոլոր հայերը։ Աշխատանքի նախարարը մեզի ուղղած նամակի մը մէջ խորին համա կրանք կը յայտնէ ու կը խոստանայ իր աջակցուԹիւնը։ Առեւտրական սենեակի նախագահն ալ մեզ ապահովցուց Թէ սիրով պիտի ընդունի մեզ Առեւտրական սենեակի պաչտօնարանին մէջ Թէ մեր նիստերը զումարելու և թէ մեր հանդիսաւոր բացումը կատարելու։ Պ. Պոնէ, Առեւտրական դատարանի նախագահը մեծ հանոյքով ուցեց Հայ տնտեսական կեղրոնին հիմնադրի անունը կրել, քիչ ժամանակէն այս կորիզը, այս խմբաւորումը կեանք պիտի առնէ, և մօտերս նիստի մը մէջ ՀԱՅ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵԳՐՈՆԻՆ վերջնական հիմերը պիտի նետենք։ Աշխարհիս բոլոր հայերն ասկե վերջ Թող գիտնան Թէ ֆարիզի մէջ պաշտօնական կեդրոն մը կայ ուր կրնան դիմել գործի հա մար, ստանալով դիւրութիւններ գործառնութեան, և ուր ստուգիւ հայկական երակը պիտի զարնէ։ Այսպես, պարոններ, գաղափարը գործնական գետնի վրայ կը դրուի։ կը խորհիմ Թէ դութ ամէնքը պիտի ուզէք սիրով ձեր գործակցունիւնը բերել որպէս զի զայն աւելի ընդհանրական, աւելի լայն և տարածուն ընէր իբրեւ հայրենասիրական և ազգային գործ մը, ասկէ վերջ զգալու և տարելու համար հոս ինչպես կը փափարեիք ուրիչ հողի վրայ հիմնել...»։ Մինչ խելայեղ ծափերը կը տեղային, ֆ. Բևբոյ, որ Ծովային Նախարար Պ. ֆ. Լեյկը փոխանակած էր անոր անակնկալ Հիւանդունեան պատճառաւ, Հաղորդեց Նախարարին և տիկնոջ սիրալիր ղգացումները Հայ ազգին և մանաշանդ վարժարանին Հանդեպ՝ որ իր դուրդուրանքին առարկան է։

Woup առաշ նաեւ Գերպ. կրաֆեն, և դրուսանց փառ բերը մեր ցեղին որուն բեկորներուն

Հանդեպ այնթան մարդասիրունիւն էր ցոյց տուած,

Ռափերու տարափէն վերջ՝ Հանդարա կր բարձրանար ջունակներու Թրնժռումով Ա. Տեր 1 եւոնդեանի «կ'ողբայ կայլին», ուր Թաւեղերի մեներգը վիրաւոր սոխակի մը բնարերգին պես յանկուցիչ եր, այնթան վելիա իր պարզու նեան մեջ։ Ցաջորդեցին Սպենդիարեանի «Երեւանի ի Թիւաներ»ը, պատկերացնելով ժեղի արեւոտ Հայաստանը՝ իր խորհրդապաշտ Ժողովրդեան Հա րազատ գոյներով։ Այդ գոյգ վարպետներեն վերջ լսեցինք տաղանդաւոր երդաման Գ. Ալեմշամի «Արեշելեան երանդներ» նոր Հեղինակութիշնը. Հոն իսկապես կը չողչողայ արաբական ցեղախումբ մը աշխական ցնծունեան մեջ և Հոյակապ երաժ չաունիւնը կը բանայ բաղմագունեան տեսարանը։ Be այնու չետեւ ներդաշնակ Հաժերդը, անոր յանկարծակի քարացումը՝ անդլիական եղջիւրին որնդային Թովչանքեն՝ որ ովասիսի խորեն կը կարկաչե։ Հուսկ, ՀեբեաԹային տեսարանները կը ցնդին տեղի տալով անապատին իր աշաւորու Թեան մեջ մտածկոտ։ Ալեմշակ արդարեւ կարուստ է ղգացումով ու ներչնչումով, որոնց վրայ կ՝ աւել ցնե իր արուեսար այնքան մոդիչ, իրաւունք mmind Courrier Musical h yfine կոչելու «Հայոց խորհմարի Գորչաբովը»:

Աջակերաներու կողմեն արտասանուած ջանի մը դեղեցիկ կաորներե վերջ հայ., ֆրանս., իտալ. և անգղ. լեզուներով, բեմ ելաւ վարժարանին տեսուչը՝ Հ. Սահակ 1. 8եր Մովսեսեան, որ շատ դեղեցիկ բաներ ըստու տզգապահպանումի մասին, և դպրոցի դերազանց դերին՝ դաղութներուն մեջ. չելաեց ծնողներու պարտականու Թիւնը իրենց զաւակներուն Հանդեպ, Թե ինչպես միլիոններ չեն որ տղու մը իրական ժառանդունիւնը կը կաղմեն, այլ կրնուած սիրտ մը և զարդացած ժիաբ մը։ - Վարժարանին անխոնջ ուսումնապետը տեղեկատուունիւնն ըրաւ ու

սումնական տարելըջանին. 60 է, ըստւ, աչակերաներու Թիւը, որոնց 58 ը դիչերօԹիկ. բաժ նուած հինդ դասարաններու։ խոսելով ուսուցիչներու մասին՝ 22 են ըսաւ, Հայ, ֆրանսացի, անգղիացի և իտալացի, ընտրուած Փարիզի պետական լաւագոյն ուսուցիչներեն։ Ցետոյ Հրա տարակեց մեն մի դասարանի առաջին Հանդիսացող սաները՝ Ն. Մեսրոպեան Բ. դասարանեն,]. Չատիկեան Գ դաս. էն, վարժարանին փոբրիկ աստղը Ժ. Տեր-Թովմասեան Գ. դաս. էն, Ս. Տա պաղեան Ե. դաս. էն, Հ. Սարկաւագեան Չ. դաս. էն։ Հասարակաց չնոր Հակալու Թիւն յայանեց Ֆրանս., իտալ. Մարդ. պետու Թիւններուն, Նախարար [է յկին, ողբ. երեսփ. Հանրի [որենի ըն տանկերին, Հ. թ. ը. Միու [ժետն, Մ. ի. Ն. Ա. Միու [ժետն, Պր. 9. խանպատեսնին, ողբ. բանա ստեղծ Որբերեանի ընտանկցին, Պր. Հրանտ-Սամուելին եւն. որոնք Թանկագին մրցանակներով .թաջալերած էին ժեր սաները։ — Աշակերաներու երդչախումբը չորս լեղուներով յաջող կտոր ներ երգեց կոմիտասէն, վերաիէն, վ. Տենաիէն։

Ծովակալ Մորնե, օրուան Ճառախօսը, չուրջ ժամ մը մոդեց ունկնդիրները, մեր փառ ջե րեն յետոյ յիչելով մեծ աղետին մեջ մեր կրածները. պատմեց յուղիչ դրունիւնը ձեպել-Մուսայի պաչարուածներուն՝ որոնց աղատարարն էր եղած , ու կնքեց Ա. Soտեի նչանակալից խօս. եսվ. «Ժերի անգերն բեե ինբրո քրնուր ին անաչեր, ինբրո եարաի եարաքիրբեն դբա երևրուր դեն ուրիր»։ Սորկին վերչ՝ քառոտմանան արտաբետերը, ժայկ՝ տահանրբեսու մաւ ճակ, «ժիքկիկա» բևժչախումբը երդեց «Սարերի վրով դնաց» և «Հոյ Նար»ը՝ Գ. Ալեմշակեն դաչնաւորուած, բուռն

ծափեր իւլելով մանաւարե օտանրբներ, սնորճ ձիաբը արվաշնարժ երաշտաբն։

Ու այսպես կը վերջանար Հանդեսը տոգորելով սաներուն սրտին մեջ սերը դեղեցկին և բարւոյն, և օտարներուն մեջ՝ յարդանքը մեր ցեղին:

ՄԿՐՏԻՉ ՊԷՇԻՔԹԱՇԼԵԱՆԻ ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿԸ

UNHTUSBUL LUTBULUTHE UKR - UBHT

Ույն օրեն երբ Մուրատեան վարժարանը կը վերարացուէր **Ս**էնի ափերուն վրայ, Մուրատ – Ռափայէլհան Նախկին աշակերտաց ցիրուցան միութիւնը ֆարիզի ղէն, ժամը սետեր ին ոիհակար եսվրե կ՝ընտրէր վերապրելու Համար նախկին երջանիկ օրեր՝ եղբայրունեան դրօշին տակ, զոր տուած էին Միսիթարեան Հայրերը և որուն սրտառուչ և Հոզեզմայլ արձագանգն էր Հնչած Մկրտիչ ՊէշիթԹաշլեան Վոսփորի ափերուն վրայ՝ շուրջ 90 տարիներ առաջ։

Միրիժարեան Հայրեր, Մուրատեան վեշ րածին յարկ... կը քնար ՊէշիթԹաշլեանի անունն և յիչատակն ալ նորոգել. և ահա սևաբո Ղայատևտև արսև տնձարուբև ժսևծուն էու թեան և իրմէ ստեղծուած կրթական բեմին՝ մեր Հայրերն և Մ. Ռ. Ն. Աշակեր տաց Միութիւնը անցեալ տարի կանգնեցին բեմական կոթող մը Պէշիթթաշլեանի յիշատակին. և հուսկ նուիրական օր մը և հանդէս մը անոր ծննդեան հարիւրամեա կին՝ այս տարի, Յունիս 25ին։

«Եղբայր եմբ մեր»ի սրբազան կոչը անիկիւ բազմունիւն մը հրաւիրած էր Մուշ ևաարար վանգանար, **վ**Հերեն_աուքրար կաարհառևաշի պէն, փահիմաշան ժամունբը

մեծ ու պզաիկ, մտաւորական ու աշխա. աաւոր անիստիր։

Հանդէսը բացաւ Մ. Ռ. Ն. Աշակերտաց Միութեան նախագահը՝ Պրն. Սինապեան՝ պարզելով նախ օրուան հանդէսին նպա տակը, մատնանշելով Պէջիթթաշլեանի զմայլելի տիպարն և ազգանուէր գաղա փարները՝ որուն ծնունդը պէտը է համա, րիլ Հ. Բ. Ը. Միութիւնը։ Եւ այսպես պահ մր երեւցաւ նաեւ այդ Միութեան հիմնա, մին անձայիր արմուժարար նահբևաև վօորս կուպար փաշայի հոգելոյս յիջատակը. և հասարակութիւնը երկու մեծ դէմբերուն մէջ յարգեց հայ եղբայրութեան և օգնու թեան մեծ առաջեալները։ Ապա ծափերու մէջ բեմ ելաւ օրուան պաշտօնական բա. նախոսը՝ Պրն. 11. Չոպանեան, որ ժամե մ՝ աւելի հմայեց իր ունկնդիրները, իւշ սելով հմաօրէն և ցայաուն գծերու մէջ պարզելով բովանդակ հմայքն և անկեղծ գեղեցկունիւնը Պէշիթնաշլեանի Հոգւոյն, իր վաստակաւորի կեանքին և գրական հոգելուն, նմոյջներով:

խոսը առաւ յետոյ նաեւ Մուրատեան վարժարանի յարգելի տեսուչը՝ Հ. Սահակ վ . Տէր Մովսկսեան, որ մեծապէս գնակա.